

øsk selvstændighed, som vi selvfølgelig må tage dybt alvorligt i Danmark.

Vi har i SF fuld forståelse for og respekt for de færøske synspunkter, og vi vil på ingen måde lægge hindringer i vejen, hvis det til sin tid viser sig, at et flertal i den færøske befolkning ved en folkeafstemning ønsker at etablere Færøerne som selvstændig nation, men vi vil gerne benytte debatten i dag til at mane til eftertanke, så man både på færøerne og i Danmark spørger sig selv, om det er en klog udvikling.

Efter SF's opfattelse har det været en berigelse for rigsfællesskabet, at vi var andre end blot os syddanskere. det har været med til kulturelt og åndeligt at give livet nye dimensioner, at vi er så nært forbundet i fællesskabet og dér møder helt andre livsvilkår end vore egne. vi synes, det ville være trist, hvis den lange tradition for rigsfællesskab ophører.

Men vores holdning bygger ikke på, at vi gerne vil være koloniherrer. Jeg har på Færøerne mødt det synspunkt, at Danmark nok ikke frivilligt vil finde sig i en færøsk løsrivelse, men det må jo skyldes, at forholdene omkring den færøske folkeafstemning lige efter en verdenskrig, hvor et flertal i en folkeafstemning for selvstændighed blev overhørt, har udviklet sig til en kraftig myte på Færøerne. I dag er der ingen partier i Danmark, der forestiller sig, at vi med magt skal modsætte os færøsk selvstændighed. Det færøske folk afgør helt suverænt deres egen fremtid.

Det er derfor også op til den færøske befolkning og de færøske partier selv at vurdere, om det vil være klogt at blive en selvstændig nation. Kan Færøerne under alle forhold klare sig selv økonomisk? Giver det mening at opbygge en selvstændig administration på alle områder i et kompliceret verdenssamfund med et så beskeden befolkningsgrundlag som det færøske? Er gevinsterne ved selvstændighed store nok til at retfærdiggøre bruddet? Kun færingerne selv kan svare på spørgsmålene. Det, Folketinget kan, er at bidrage til en afklaring af rammerne.

SF er enig med regeringen i, at færøsk selvstændighed nødvendigvis må betyde, at bloktilskuddene fra Danmark ophører efter en kort overgangsperiode. Vi kan ikke forklare de danske skatteydere, at de i mange år skal indbetale penge, som vi så skal overføre til en anden nation med så høj en levestandard som den færøske. Og det hører jo også med i billedet, at man på Færøerne selv har valgt at sænke skattetryk-

ket med 10 procentpoint siden 1993. Det er ikke så lidt, det er en ganske voldsom sænkelse, og når man deroppe mener, at man har haft råd til det, så kan det nogle gange være svært at forklare de danske skatteydere, at de skal sende penge nordpå.

Selvstændighed er derfor nødt til at indebære, at færingerne vurderer, at de efter en overgangsperiode kan klare sig uden dansk bistand, og at hovedlinjen i alle de andre tusind ting, der skal aftales, er, at vi betragter hinanden som selvstændige om end tæt forbundne og venligsindede nabostater.

Vi skal selvfølgelig bistå den muligt nye nation på alle mulige måder, men på sigt må vi sige: Selvstændighed er selvstændighed, og det er så også det, der betyder, at vi med fuld respekt skal behandle Færøerne på lige fod med andre gode naboer som f.eks. de øvrige skandinaviske lande.

Jeg synes også, det skal siges, at vi i SF er bekymrede for, om den nye nation faktisk kan klare sig. Man er jo meget beroende på kun én erhvervssektor, fiskeriet, og det er fint i gode tider, men det gør voldsomt ondt, når fisken er væk. Derfor tror vi i SF, det vil være en god idé, hvis vi under alle omstændigheder diskuterer, hvordan forholdene skal være vore nationer imellem i gode såvel som dårlige tider. Hvis Danmark skal hjælpe Færøerne i krisesituationer, er det nemlig for SF at se helt nødvendigt at have en krystalklar aftale om, at hjælpen er tilbagebetalingspligtig, hvis færingerne pludselig skulle komme til mange penge.

Olieforekomsterne i Nordsøen er jo en joker i spillet, hvis ansigt ingen af os kender. Ekspertur vurderer, at der er en ganske pæn sandsynlighed for store oliefund, og i den situation kan vi jo ikke forsvare over for danskerne, at skatteyderne her skal sende penge nordpå, mens færingerne stryger gevinsten alene.

Vi ser frem til de kommende forhandlinger med håb om dyb ansvarlighed og respekt for hinandens synspunkter på begge sider af bordet. SF har tilsluttet sig regeringens udspil i forhandlingerne på Danmarks vegne. Vi håber, det kan bidrage til en afklaring og til en politisk proces på Færøerne, hvor man overvejer sin situation og om muligt skaber et bredt politisk grundlag for de fortsatte forhandlinger. Man etablerer ikke en selvstændig nation med opbakning fra 51 pct. Alt tilsiger, at man skaffer sig en bredere basis, så der er plads til mod-